

Súd: Okresný súd Bánovce nad Bebravou
Spisová značka: 6Ps/2/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3221200462
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alexandra Čerňanská Pindejová
ECLI: ECLI:SK:OSBN:2022:3221200462.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bánovce nad Bebravou samosudkyňou Mgr. Alexandrou Čerňanskou Pindejovou, vo veci návrhu na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony u L. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XXX, štátneho občana SR, v spojenom konaní o návrhu navrhovateľky 1/ P. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XXX, štátnej občianky ČR, právne zastúpenej JUDr. Editou Balážikovou, advokátkou so sídlom advokátskej kancelárie v Partizánskom, Jesenského 231/5 na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony a o návrhu navrhovateľky 2/ A. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. L. XXX/XX, Q. M. Q., štátnej občianky SR, právne zastúpenej JUDr. Martinou Kmeťovou, advokátkou so sídlom advokátskej kancelárie v Bánovciach nad Bebravou, Moyzesova 1918/6A, na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, za účasti prokurátorky Okresnej prokuratúry Bánovce nad Bebravou, takto

r o z h o d o l :

I. Súd obmedzuje spôsobilosť na právne úkony u L. T., nar. XX.XX.XXXX v Topoľčanoch, trvale bytom R.Ž. Č.. XXX, tak, že tento nie je spôsobilý vykonávať akékoľvek majetkovoprávne a dedičské úkony - uzatvárať kúpne zmluvy, darovacie zmluvy, zmluvy o úvere, zmluvy o pôžičke, prevádzať svoj hnutel'ný a nehnuteľný majetok na iné osoby, akýmkoľvek spôsobom ho zaťažiť a spísať závet, nie je schopný vykonávať akékoľvek právne úkony v oblasti zdravotnej starostlivosti, v oblasti sociálnej starostlivosti, v oblasti volebného práva, konať pred štátnymi a verejnými orgánmi a organizáciami, konať pred súdmi, nie je schopný samostatne hospodáriť s financiami, resp. svojim dôchodkom, nie je spôsobilý preberať dôchodok, či iné dávky.

II. L. T., nar. XX.XX.XXXX v Topoľčanoch, sa ustanovuje opatrovníčka v osobe jeho matky A. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. L.T. XXX/XX, Q. M. Q., ktorá ho bude zastupovať v rozsahu obmedzení jeho spôsobilosti na právne úkony, spravovať jeho majetok a ak nejde o bežné veci, je na nakladanie s jeho majetkom potrebné schválenie súdu.

III. Opatrovník je povinný riadne vykonávať funkciu a dbať na pokyn súdu a je povinný najmenej dvakrát ročne k 30.06. a k 31.12. podávať správu súdu o opatrovancovi a o nakladaní s jeho majetkom.

IV. Súd návrh P. T., nar. 03.12.1996 v časti o ustanovenie jej osoby ako opatrovníka L. T., nar. XX.XX.XXXX zamietá.

V. Týmto rozsudkom sa ruší uznesenie Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. 6Ps/2/2021 - 48 zo dňa 18.06.2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 17CoP/24/2021 - 67 zo dňa 02.08.2021 o nariadení neodkladného opatrenia.

VI. Štátu sa náhrada trov konania nepriznáva.

VII. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným Okresnému súdu Bánovce nad Bebravou dňa 22.04.2021 sa navrhovateľka P. T.Á., nar. XX.XX.XXXX domáha čiastočného obmedzenia spôsobilosti na právne úkony u manžela - L. T., nar. XX.XX.XXXX s odôvodnením, že menovaný - manžel navrhovateľky trpí závažnou duševnou poruchou, a to poruchou vedomia na úrovni apalického syndrómu po závažnom poranení mozgu. V dôsledku tejto duševnej poruchy, ktorá nie je len prechodná, nie je menovaný schopný robiť právne úkony, nemá zachovaný kontakt s vonkajším prostredím, nie je schopný komunikácie, nie je mobilný - je pripútaný na lôžko a je odkázaný na dlhodobú starostlivosť. Konanie o návrhu P. T., nar. XX.XX.XXXX na čiastočné pozbavenie spôsobilosti na právne úkony u L. T., nar. XX.XX.XXXX je vedené pred Okresným súdom Bánovce nad Bebravou pod sp. zn. 6Ps/2/2021.

2. Dňa 31.05.2021 bol Okresnému súdu Bánovce nad Bebravou doručený návrh A. T., nar. XX.XX.XXXX, ktorým sa táto domáha čiastočného obmedzenia spôsobilosti na právne úkony u L. T., nar. XX.XX.XXXX - jej syna, ktorý sa následkom úrazu nachádza vo vigilnej kóme, v dôsledku čoho nie je schopný robiť právne úkony vo vzťahu k tretím osobám tak, aby si uvedomoval následky svojho konania, menovaný nie je schopný sám si zabezpečovať svoje potreby nevyhnutné pre každodenný život. Konanie o návrhu A. T., nar. XX.XX.XXXX na čiastočné pozbavenie spôsobilosti na právne úkony u L. T., nar. XX.XX.XXXX je pred Okresným súdom Bánovce nad Bebravou vedené pod sp. zn. 6Ps/3/2021.

3. Okresný súd Bánovce nad Bebravou uznesením č. k. 6Ps/2/2021 - 42 zo dňa 01.06.2021, právoplatným dňa 04.06.2021 spojil konania vedené na Okresnom súde Bánovce nad Bebravou pod sp. zn. 6Ps/2/2021 a sp. zn. 6Ps/3/2021, s tým, že konanie o oboch návrhoch bude ďalej vedené pod sp.zn. 6Ps/2/2021. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 04.06.2021.

4. Okresný súd Bánovce nad Bebravou uznesením č. k. 6Ps/2/2021 - 48 zo dňa 18.06.2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 17CoP/24/2021-67 zo dňa 02.08.2021, právoplatným dňa 27.08.2021 a vykonateľným dňa 23.06.2021 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým ustanovil L. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XXX opatrovníka v osobe A. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. L. XXX/XX, Q. M. Q., ktorá je oprávnená a povinná rozhodovať za menovaného vo veciach o zdravotnej starostlivosti, až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Vo zvyšnej časti návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 01.06.2021, doručený Okresnému súdu Bánovce nad Bebravou dňa 01.06.2021, súd zamietol.

5. Uznesením Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. 6Ps/2/2021-79 zo dňa 04.10.2021, v spojení s uznesením Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. 6Ps/2/2021-84 zo dňa 10.11.2021 súd ustanovil L. T., nar. 30.06.1993 za procesného opatrovníka L. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom 9. L. XXX/XX, Q. M. Q..

6. Súd na nariadenom pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľiek, procesného opatrovníka, znalca MUDr. Svetozára Drobu, svedka MUDr. Martina Podmajerského, oboznámil návrh na č.l. 1, kópiu sobášneho listu na č.l. 2, lekársku správu na č.l. 3, záznam o zhodnotení zdravotného stavu na č.l. 5, potvrdenie lekára na č.l. 6, lekárske správy na č.l. 7 - 35, návrh na ustanovenie procesného opatrovníka na č.l. 38 - 39, podnet navrhovateľky A. T. na č.l. 41, uznesenie o spojení konaní na č.l. 42, uznesenie o neodkladnom opatrení na č.l. 48 - 51, odvolanie na č.l. 53, vyjadrenie k odvolaniu na č.l. 56 - 57 + prílohy na č.l. 58 - 62, uznesenie Krajského súdu v Trenčíne na č.l. 67 - 71, súhlas s ustanovením za procesného opatrovníka na č.l. 78, uznesenie Okresného súdu Bánovce nad Bebravou o ustanovení procesného opatrovníka na č.l. 79 - 80, sťažnosť na č.l. 81 - 82 + prílohy na č.l. 83, uznesenie Okresného súdu Bánovce nad Bebravou na č.l. 84 - 85, oznámenie na č.l. 92 - 94, písomné oznámenie na č.l. 95, správu na č.l. 99, listiny na č.l. 101 - 107, znalecký posudok na č.l. 116 - 124, úradný záznam o úkone vzhliadnutia na č.l. 135, pripojený spis Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp.zn. 6Ps/3/2021, v časti návrhu na č.l. 1 - 2 + príloh na č.l. 3 - 18, návrh na vydanie neodkladného opatrenia na č.l. 20 - 25 + príloh na č.l. 26 - 34, ako i ostatný na vec sa vzťahujúci spisový materiál a zistil nasledovný skutkový stav veci:

7. Navrhovateľka 1/ P. T. po zákonom poučení na pojednávaní uviedla, že má vedomosť, aký je stav L. T. L. T. nevníma, jeho stav je špatný. Súhlasí s tým, že ustanovenou opatrovníčkou L. T. bude jeho

matka. Navrhovateľka 1/ má maloleté dieťa, vo veku päť rokov. Nemá šancu hradiť výdavky, starať sa o syna a ešte aj o manžela. V súčasnosti býva u svojich svokrovcov v R., takže nevie zabezpečiť bývanie pre L. T.. Je zamestnaná v R. v pohostinstve U medveďa. Manžela navštevuje tak raz do týždňa. Príde za ním, sadne si pri neho, drží ho za ruku. Tá návšteva trvá 15 - 20 minút. Chcela by tráviť s L. T. aj viac času, keby na to mala čas, ale pracuje a stará sa o syna.

8. Právna zástupkyňa navrhovateľky 1/ na pojednávaní uviedla, že čo sa týka návrhu na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, ten je na mieste, vzhľadom na zdravotný stav dotknutej osoby, po oboznámení sa so spisovým materiálom ako aj dôkazmi, ktoré sa nachádzajú v spise, ako aj akceptujúc skutočnosť, že L. T. je skoro rok v opatere jeho matky, pani P. T. súhlasí, aby bola navrhovateľka A. T. ustanovená ako opatrovníčka L. T.. Nie je to ľahká situácia, ale je nutné, aby to akceptovala, aj vzhľadom na dobu jedného roka počas ktorej sa matka o neho stará, pričom na obsahu svojich podaní, ktoré boli podané, trvá a dáva do pozornosti súdu, aby apeloval na matku L. T., aby ešte stále manželke umožnila kontakt s manželom, nakoľko jej to nie je doteraz umožnené, a teda aby apeloval súd na to, aby sa vyriešili veci, na ktoré poukazuje samotná matka L. T. a manželka. Jedná sa o príspevky, jedná sa o riešenie hypotekárneho úveru. S poukazom na vykonané dokazovanie, najmä s poukazom na závery znaleckého posudku, navrhla aby L. T. bol pozbavený - obmedzený na spôsobilosti na právne úkony v rozsahu ako doporučuje znalec, s tým, že za opatrovníčku tak ako sa vyjadrila jej klientka na poslednom pojednávaní, navrhuje, aby bola ustanovená jeho A. T..

9. Navrhovateľka 2/ A. T. po zákonom poučení na pojednávaní uviedla, že navrhovateľka P. T. sa nikdy neprihovorila k manželovi, takže tým pádom nevie ako napreduje. Čo sa týka jeho zdravotného stavu, nikdy sa neopýtala jej ani dcéry, aký je jeho zdravotný stav. Jednoducho príde, sadne si, posedí si, a to je všetko. V súčasnosti je L. T. v jej domácnosti, stará sa o neho ona a jej dcéra. L. T. robí pokroky v komunikácii, vedia približne podľa tých zvukov, čo ktorý približne znamená. Ráno o šiestej vstávajú, dajú mu lieky, zavádzajú sondu, cez sondu mu dávajú jedlo, zapájajú mu pumpu, dávajú cez to lekársku stravu. Polohovať ho musia tri - štyrikrát za deň, na polohovanie musia byť obe pri ňom. Cvičia s ním, s rukami, s nohami, posilujú chrbát, naťahujú mu šľachy, toho času má dni zamenené s nocou. Budí sa približne v noci o jednej, vyžaduje si prítomnosť, musí si ho pritúliť, plače. Taktiež ho musí umývať, prebaliť. L. T. chodí pozrieť MUDr. Podmajerský, sú na telefóne, chodí k nim sestrička od Adosu, ktorá im pomáha s ošetrovaním dekubitov. Navrhovateľka už nepracuje, je na vdovskom dôchodku, je schopná zabezpečovať starostlivosť o L. T.. Návštevy manželke P. T. umožňuje, avšak žiada antigénový test, v čase keď bola na dovolenke požadovala PCR test, ona s týmto nesúhlasila, zavolała na ňu políciu. Navrhovateľka si myslí, že keď je manželka prítomná, tak mu to nepomáha po psychickej stránke. Aj lekári povedali, že pokiaľ sa k nemu nikto neprihovára, tak nereaguje, on potrebuje podnet. Taktiež nie je pravda, že by chodila každý týždeň, je to ako kedy. Pomáha jej dcéra, dcéra dala výpoveď, t. č. je na podpore. Do budúca je zo strany L. T. žiadané o príspevok poskytovaný pri starostlivosti.

10. Právna zástupkyňa navrhovateľky 2/ na pojednávaní uviedla, že ako vyplýva z predložených lekárskeho správ, stav posudzovanej osoby - L. T. je nezvratný, je v kóme a nie je možné ani do budúcnosti uvažovať o tom, či tento bude schopný vykonávať právne úkony, rozhodovať o svojom zdravotnom stave, nakladať so svojim majetkom, že by bol schopný čokoľvek konať. Matka ako opatrovník sa o tomto bude môcť starať, nakoľko toto dokáže a má záujem na poskytovaní starostlivosti, ako opatrovník v súvislosti s opaterou bude môcť poberať finančné príspevky poskytované štátom, s jeho majetkom bude môcť nakladať čo najhospodárnejšie, tak aby tento nechátral a aby ho bolo možné použiť na zabezpečenie svojich potrieb, nakoľko jeho súčasná prognóza je trvalá a doživotná. Toto samozrejme so schválením súdu. Má za to, že opatrovníkom menovaného by mala byť osoba, ktorá preukázateľne koná v jeho najlepšom záujme, o čom sú pri manželke preukázateľne vážne pochybnosti. Čo sa týka vyjadrenia právnej zástupkyne P. T. ohľadne umožňovania návštev manžela, nie je pravdou, že tieto nie sú manželke umožňované. Manželka chodí v bunde, nevyzlieka sa, pár minút posedí, neprihovára sa, nevyvíja snahy o telesný kontakt, následne odíde. Jediná podmienka, ktorou podmieňuje jej klientka návštevy je negatívny antigénový test vzhľadom k tomu, že má pani P. T. maloletého syna, ktorý sa združuje v detskom kolektíve a nie je zaočkovaný. Súhlasia s tým, že je potrebné po skončení tohto konania riešiť aj situáciu ohľadne majetku, nakoľko 02.01.2022 skončila menovanému PN, je potrebné podať žiadosť o invalidný status osoby ZŤP, manželka nepožiadala o potrebné dávky a príspevky napriek opakovaným žiadosťiam jej klientky ako aj procesnej opatrovníčky, ktorá jej priamo zo Sociálnej poisťovne priniesla tlačivo s tým, že jej údaje ako manželky je nevyhnutné vyplniť pre pokračovanie v právnom konaní. P. T. trvala na tom, že to potrebné nie je, takže doposiaľ nemá priznaný status

ZŤP osoby, starostlivosť musí financovať jeho matka a sestry, pritom je možné požiadať aj Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny o rôzne kompenzačné príspevky na stravu, vozík, plienkovanie, ošatenie, avšak za situácie, kedy nebol ustanovený opatrovník, musela tomuto poskytnúť súčinnosť manželka, čo sa nestalo.

11. Procesná opatrovníčka po zákonom poučení uviedla, že navrhuje za opatrovníčku navrhovateľku 2/- svoju matku A. T.. Uviedla, že brat je v mentálnom stave trojmesačného bábätka. Má s ním stále kontakt, vstáva k nemu v noci, spáva s L. T. v jednej izbe, aby bol pod dozorom, striedajú sa s maminou, mamina sa stará viac cez deň. Keď začne plakať, volá matku, ona ho utíšiť nevie. Vie mu poskytnúť starostlivosť, vie ho prebaliť, potrebuje stálu starostlivosť. Potrebuje stále nejaké podnety. Momentálne mu púšťajú hudbu na ukludnenie. Púšťajú mu aj rozprávky za tým účelom, aby stále bol v kontakte, nemá rád ticho.

12. Svedok MUDr. Martin Podmajerský po zákonom poučení na pojednávaní uviedol, že je ošetrovateľom L. T.. U L. T. sa jedná o bdelú kómu, čiže stav s nepriaznivou prognózou, možno povedať že sa jedná o stav trvalý, z tejto základnej diagnózy vyplýva, že nie je schopný akéhokoľvek prejavu v zmysle riešenia situácie, ktoré sú spojené jednak s postaraním sa o seba, alebo s nakladaním s majetkom atď. L. T. navštevuje v domácnosti. Keďže podľa jeho názoru má vzornú starostlivosť zo strany príslušníkov rodiny, diskrétnu a opatrne začína reagovať na podnety.

13. Znalec MUDr. Svetozár Droba po zákonom poučení na pojednávaní uviedol, že v čase keď vyšetroval L. T. bol v bdelej kóme, nebol s ním nadviazateľný kontakt, a podľa zdravotnej dokumentácie, ktorú mal k dispozícii, prognóza je zlá, nedá sa predpokladať, že by došlo k takej úprave stavu, ktorá by umožnila prinavrátanie akejkoľvek spôsobilosti na akýkoľvek právny úkon. Uvedomuje si, že podľa pravidiel EÚ nie je možné úplne pozbaviť spôsobilosti na právne úkony, čo sa jedná o právnej poprave. Nenašiel taký právny úkon, ktorého by posudzovaný v tom stave, v akom sa nachádzal, keď ho vyšetroval, mohol vykonať a vzhľadom na prognostické úvahy vyslovené špecialistami u ktorých sa liečil, najmä neurológom, neurochirurgom a z hľadiska skúseností psychiatrickej vedy je prinavrátanie spôsobilosti neisté. Nemožno ho predpokladať. Vzhľadom na pokroky, ktoré sa v medicíne robia, znalec nevylučuje, že do budúcnosti nebude možné prinavrátanie spôsobilosti. Znalec uviedol, že nepozná taký právny úkon, ktorého by bol jediniec v takomto duševnom stave schopný. Je to duševná porucha, ktorá mu neumožňuje akýkoľvek zmysluplný kontakt s realitou.

14. Prokurátorka Okresnej prokuratúry Bánovce nad Bebravou na pojednávaní uviedla, že vykonaným dokazovaním bolo bezpochyby preukázané, že sú dané dôvody pre obmedzenie spôsobilosti u L. T., tak ako to bolo uvádzané v oboch návrhoch na začatie konania. Vzhľadom na túto skutočnosť navrhla súdu menovaného obmedziť na spôsobilosti na právne úkony v zmysle záverov znaleckého posudku, pokiaľ ide o osobu opatrovníka navrhla súdu ustanoviť opatrovníka v osobe jeho matky pani A. T..

15. Zo znaleckého posudku č. 120/2022 zo dňa 24.06.2022 vyplýva, že L. T. trpí ťažkou duševnou poruchou, manifestujúcou sa závažne narušeným vedomím, vigílnym komatom, ktoré nie je len prechodného charakteru, je dôsledkom závažného organického narušenia mozgu a prejavuje sa úplnou stratou komunikácie a kontaktu s okolitou realitou v zmysle vegetatívnej existencie. V dôsledku uvedenej duševnej poruchy posudzovaný nie je schopný vybavovať akékoľvek záležitosti, nie je schopný ovládať svoje konanie. Uvedené schopnosti sú u menovaného vymiznuté. Posudzovaného je nutné vzhľadom na zistený zdravotný stav obmedziť na spôsobilosť na právne úkony, nie je schopný vykonávať majetkoprávne a dedičské úkony - uzatvárať kúpne zmluvy, darovacie zmluvy, zmluvy o úvere, zmluvy o pôžičke, prevádzať svoj hnuiteľný a nehnuiteľný majetok na iné osoby, akýmkoľvek spôsobom ho zaťažiť a spísať závet, aké právne úkony je schopný vykonávať v oblasti zdravotnej starostlivosti o svoju osobu, v oblasti volebného práva, konať pred štátnymi a verejnými orgánmi a organizáciami, konať pred súdmi, nie je schopný samostatne hospodáriť s financiami, respektíve svojím dôchodkom, znalec nepozná právny úkon, ktorý by bol posudzovaný, nachádzajúci sa v stave bdelej kómy, vykonať. Posudzovaný nie je zároveň schopný chápať zmysel súdneho konania. Výsluch posudzovaného vzhľadom na skutočnosť, že sa nachádza v bdelej kóme, nie je možné vykonať, znalec odporučil upustiť od výsluchu i od doručovania písomnosti, nie je rovnako schopný pochopiť význam rozhodnutia vo veci samej. Za súčasného stavu medicínskej vedy obecné a psychiatrie a neurológie zvlášť nemožno očakávať, že stav vyšetrovaného sa v dohľadnej budúcnosti zlepší, prognóza ďalšieho vývoja duševnej poruchy je v súčasnosti zlá.

16. Z lekárskej správy MUDr. Martina Podmajerského zo dňa 14.04.2021 vyplynulo, že L. T., nar. XX.XX.XXXX sa nachádza vo vegetatívnom stave, ktorý vylučuje schopnosť samostatne konať a rozhodovať v akýchkoľvek existenčných otázkach.

17. Z predložených lekárskejších správ vyplynulo, že posudzovaný bol po vážnom úraze hlavy dňa 04.01.2021 hospitalizovaný vo Fakultnej nemocnici Trenčín, od 04.01. do 08.01.2021 na klinike anesteziológie a intenzívnej medicíny Fakultnej nemocnice Martin, od 08.01. do 21.01.2021 na oddelení anesteziológie a internej medicíny, od 21.01.2021 do 12.02.2021 na chirurgickom oddelení - JIS a od 12.02.2021 do 15.02.2021 na chirurgickom oddelení v nemocnici Partizánske, od 15.02.2021 do 31.03.2021 na internom oddelení v Nemocnici Bánovce nad Bebravou.

18. Z úradného záznamu spísaného zákonnou sudkyňou dňa 14.10.2022 vyplýva, že dňa 14.10.2022 vykonala zákonná sudkyňa za účasti asistentky senátu úkon vzhľadnutia v zmysle § 243 odsek 2 Civilného mimosporového poriadku. L. T. bol vzhľadnutý v domácnosti navrhovateľky 2/ - A. T.. V čase návštevy bol posudzovaný na lôžku, ležal, nekomunikoval, nehýbal sa, oči mal otvorené a jeho zrak bol upretý na vysielanie v TV. Zo strany navrhovateľky 2/ a jej dcéry - procesnej opatrovníčky posudzovaného bolo súdu oznámené, že posudzovaný ich nevníma, nevie, že sú prítomné, posudzovaný na ich prítomnosť nijak nereagoval. Od navrhovateľky 2/ bolo zistené, že posudzovaná osoba prijíma potravu cez hadičku, navštevujú Adeli centrum, čo posudzovanému vo vývoji jeho zdravotného stavu pomáha.

19. Zo sobášneho listu vyplynulo, že L. T., nar. XX.XX.XXXX a navrhovateľka 1/ P. T. rod. Q., nar. XX.XX.XXXX uzavreli dňa 28.09.2019 manželstvo zapísané v knihe manželstiev matričného úradu Bánovce nad Bebravou, zväzok 15, ročník 2019, strana 120, por. č. 68.

20. Podľa § 10 odsek 1 Občianskeho zákonníka, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, nie je vôbec schopný robiť právne úkony, súd ho pozbaví spôsobilosti na právne úkony. Podľa § 10 odsek 2 Občianskeho zákonníka, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov je schopný robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jeho spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí. Podľa § 10 odsek 1 Občianskeho zákonníka, súd pozbavenie alebo obmedzenie spôsobilosti zmení alebo zruší, ak sa zmenia alebo ak odpadnú dôvody, ktoré k nim viedli.

21. Podľa § 27 odsek 2 Občianskeho zákonníka, zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorého súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník.

22. Podľa § 231 Civilného mimosporového poriadku v konaní o spôsobilosti na právne úkony súd rozhoduje o

- a) obmedzení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony,
- b) zmene obmedzenia spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony,
- c) navrátení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony.

23. Podľa § 240 Civilného mimosporového poriadku súd ustanoví procesného opatrovníka tomu, o koho spôsobilosti sa koná, ak nemá zákonného zástupcu.

24. Podľa § 243 odsek 1 - 3 Civilného mimosporového poriadku súd vylúčne osobu, o ktorej spôsobilosti sa koná. Súd výsluch uskutoční spôsobom, ktorý je vhodný a primeraný s ohľadom na zdravotný stav. Ak je výsluch na ujmu zdravotného stavu, možno od výsluchu upustiť. Súd v takom prípade osobu, o ktorej spôsobilosti sa koná, vzhľadne. Ak o to požiada osoba, o ktorej spôsobilosti sa koná, vylúčne ju súd vždy.

25. Podľa § 248 odsek 1 a 2 Civilného mimosporového poriadku konanie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je spojené s konaním o ustanovení opatrovníka podľa § 272 až 277. Ak súd rozhodne o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, vo výroku rozsudku vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil, a ustanoví jej opatrovníka.

26. Podľa § 272 Civilného mimosporového poriadku súd ustanoví opatrovníka fyzickej osobe, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

27. Podľa § 274 odsek 2 Civilného mimosporového poriadku v uznesení, ktorým ustanovuje opatrovníka, súd vymedzí rozsah opatrovnických práv a povinností v súlade s účelom, na ktorý bol opatrovník ustanovený.

28. Podľa § 275 Civilného mimosporového poriadku súdom ustanovený opatrovník vykonáva svoje práva a povinnosti riadne a dbá na pokyny súdu.

29. Podľa § 250 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku súd zabezpečí uloženie rozsudku o spôsobilosti na právne úkony v Notárskom centrálnom registri listín.

30. Podľa § 93 vyhlášky MS SR zákona č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špecializovaný trestný súd a vojenské sudy, súd uloží opatrovníkovi, ktorý bol ustanovený osobe pozbavenej spôsobilosti na právne úkony alebo obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony, povinnosť predkladať súdu najmenej dvakrát do roka správy o opatrovancovi a správy o nakladaní s jeho majetkom v lehotách, ktoré určí.

31. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že L. T. trpí ťažkou duševnou poruchou, manifestujúcou sa závažne narušeným vedomím, vigílnym komatom, ktoré nie je len prechodného charakteru, je dôsledkom závažného organického narušenia mozgu a prejavuje sa úplnou stratou komunikácie a kontaktu s okolitou realitou v zmysle vegetatívnej existencie. V dôsledku uvedenej duševnej poruchy posudzovaný nie je schopný vybavovať akékoľvek záležitosti, nie je schopný ovládať svoje konanie. Uvedené schopnosti sú u menovaného vymiznuté. Vzhľadom na zistenú duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodného charakteru a v dôsledku ktorého zdravotného stavu, nie je L. T. schopný vybavovať akékoľvek záležitosti, súd obmedzil spôsobilosť na právne úkony u L. T. v súlade so závermi znaleckého dokazovania tak, že L. T. nie je spôsobilý vykonávať akékoľvek majetkovoprávne a dedičské úkony - uzatvárať kúpne zmluvy, darovacie zmluvy, zmluvy o úvere, zmluvy o pôžičke, prevádzať svoj hnutelný a nehnuteľný majetok na iné osoby, akýmkoľvek spôsobom ho zaťažiť a spísať závet, nie je schopný vykonávať akékoľvek právne úkony v oblasti zdravotnej starostlivosti, v oblasti sociálnej starostlivosti, v oblasti volebného práva, konať pred štátnymi a verejnými orgánmi a organizáciami, konať pred súdmi, nie je schopný samostatne hospodáriť s financiami, resp. svojim dôchodkom, nie je spôsobilý preberať dôchodok, či iné dávky. Zároveň súd v súlade s § 231 Civilného mimosporového poriadku a § 272 Civilného mimosporového poriadku rozhodol i o ustanovení opatrovníka L. T., a to v osobe navrhovateľky 2/ A. T., ktorá vykonáva 24 - hodinovú starostlivosť o posudzovaného od času jeho prepustenia zo zdravotníckych zariadení do domáceho liečenia po vážnom úraze hlavy dňa 04.01.2021, od kedy sa posudzovaný L. T. nachádza v stave bdelej kóme. S poukazom na uvedenú skutočnosť, ako aj s poukazom na to, že navrhovateľka 2/ pozná zdravotný stav posudzovaného, režim posudzovaného, dokáže sa o posudzovaného starať i naďalej, keďže je na vdovskom dôchodku a s ustanovením za opatrovníka súhlasila, súd je toho názoru, že mu bude nápomocná aj pri zariaďovaní a vybavovaní úradných záležitostí, pričom rozsah opatrovnických práv a povinností súd vymedzil opatrovníčke vo výroku tohto rozsudku a súčasne v súlade s § 93 Vyhlášky č. 543/2005 Z. z. uložil opatrovníčke povinnosť podávať správy o L. T. o nakladaní s jeho majetkom, a po skončení funkcie, aj záverečný účet o správe jeho majetku. Vzhľadom k tomu, že súd je toho názoru, že lepšie podmienky pre ustanovenie za opatrovníka posudzovanému sú na strane navrhovateľky 2/- jeho matky, ktorá už dlhodobo vykonáva aj osobnú starostlivosť o posudzovaného (a to spoločne so svojou dcérou, keďže na polohovanie, či zabezpečenie iných životných potrieb dospelé osoby v stave bdelej kómy je potrebná súčinnosť viacerých osôb), súd návrh navrhovateľky 1/ - manželky posudzovaného v časti o ustanovenie jej osoby ako opatrovníka L. T., nar. XX.XX.XXXX zamietol, aj s poukazom na ňou prejavovaný súhlas s ustanovením za opatrovníka posudzovanému v osobe jeho matky - navrhovateľky 2/ na pojednávaní, dôvodiac tým, že má maloleté dieťa vo veku päť rokov, nedokázala by hrať výdavky, starať sa o syna a ešte aj o manžela - posudzovaného, v súčasnosti býva u svojich svokrovcov v R., takže nevie zabezpečiť bývanie pre posudzovaného, okrem toho je aj zamestnaná.

32. Pre úplnosť súd uvádza, že dňa 07.11.2022 bolo súdu doručené podanie navrhovateľky 1/ podané cestou jej právnej zástupkyne, v ktorom žiadala o doplnenie dokazovania o preukázanie skutočnosti, že navrhovateľka 2/ nie je s poukazom na svoj zdravotný stav spôsobilá vykonávať funkciu opatrovníka

posudzovanému, keď sa táto sama na pojednávaní súdu dňa 07.02.2022 vyjadrila, že so starostlivosťou o posudzovaného jej pomáha dcéra - procesná opatrovníčka posudzovaného a taktiež v minulosti nebolo vyhovie jej žiadosti o ustanovenie za opatrovníčku pre inú osobu, s poukazom na jej zdravotný stav. Uvedené podanie - návrh na doplnenie dokazovania zo strany navrhovateľky 1/ sa dostalo do dispozície sudkyne až po pojednávaní súdu dňa 07.11.2022, obsah podania súdu nebol v čase rozhodovania známy, pričom ani navrhovateľka 1/ a ani právna zástupkyňa navrhovateľky 1/ na tento návrh na doplnenie dokazovania na pojednávaní nepoukázali, práve naopak na pojednávaní uviedli, že nežiadajú vykonať výsluchy navrhovateľiek, nemajú návrhy na doplnenie dokazovania a opätovne navrhovateľka 1/ cestou svojej právnej zástupkyne prejavila súhlas a navrhla, aby za opatrovníka posudzovaného bola ustanovená jeho matka - navrhovateľka 2/.

33. Vzhľadom na to, že súd vo veci samej rozhodol aj o ustanovení opatrovníka posudzovanému L. T., nar. XX.XX.XXXX a o vymedzení oprávnení a povinností opatrovníka vo vzťahu k posudzovanému, zrušil súd uznesenie Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. 6Ps/2/2021 - 48 zo dňa 18.06.2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 17CoP/24/2021 - 67 zo dňa 02.08.2021 o nariadení neodkladného opatrenia, ktorým dočasne, t. j. do právoplatného rozhodnutia vo veci samej ustanovil posudzovanému opatrovníka v osobe navrhovateľky 2/, ktorá je oprávnená a povinná rozhodovať za posudzovaného vo veciach o zdravotnej starostlivosti.

34. O náhrade trov štátu súd rozhodol podľa § 251 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého trovy dôkazov platí štát.

35. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, kedy žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Bánovce nad Bebravou.

Osoba oprávnená podať odvolanie sa môže odvolania vzdať. Vzdať sa odvolania možno len voči súdu, a to až po vyhlásení rozhodnutia.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil. Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.